

ZA 19 MAART 2022

Geen papier in Sri Lanka: miljoenen examens geannuleerd

Onderwijsautoriteiten in Sri Lanka hebben de examens van zo'n 3 miljoen scholieren en studenten uitgesteld, omdat er geen geld meer is om papier te kopen. "We hebben geen papier voor de printers en kunnen het benodigde papier, maar ook de inkt niet betalen", stelt het ministerie van Onderwijs.

De examens zouden komende maandag beginnen en een week duren. Naar schatting twee derde van de 4,5 miljoen scholieren en studenten in het Zuid-Aziatische land, kan nu geen toetsen maken. Het is niet duidelijk of en wanneer die dan wel gaan plaatsvinden.

Scholieren in de hoofdstad Colombo

Rantsoenen.

Sri Lanka kampt met de ergste financiële crisis sinds de onafhankelijkheid in 1948. Door het uitblijven van inkomsten door toerisme, wegens de coronacrisis en terroristische aanslagen, heeft de economie harde klappen gekregen en is de armoede groot.

Er is een tekort aan voedsel, brandstof en medicijnen. Melkpoeder, rijst en suiker zijn alleen op rantsoen verkrijgbaar en vanwege de hoge brandstofprijzen worden de stroomvoorzieningen in het hele land dagelijks ruim zeven uur uitgeschakeld.

Afgelopen week vroeg de Sri Lankaanse president Rajapaksa het Internationaal Monetair Fonds om hulp bij het oplossen van de financiële problemen. Het IMF heeft toegezegd een reddingsplan "in overweging te nemen".

Economische malaise Sri Lanka verergert, leger naar tankstations.

De diepe economische crisis waarin Sri Lanka in terecht is gekomen leidt tot steeds zwaardere maatregelen. De regering heeft honderden militairen naar door de staat beheerde tankstations gestuurd om te helpen bij de distributie van brandstof na plotselinge prijsstijgingen en tekorten. Mensen staan uren in de rij voor de benzinepompen.

Militair houdt de wacht bij een pompstation

De schaarste leidt soms tot schrijnende taferelen. Maandag werd een motorrijder doodgestoken bij een ruzie bij een benzinepomp. Enkele dagen eerder bezweken drie oudere mannen door de hitte in de rij voor een tankstation. Zaterdag moesten de examens voor zo'n 3 miljoen scholieren en studenten worden uitgesteld. Het ministerie van onderwijs kon het papier en de inkt voor de printers niet meer betalen. Melkpoeder, rijst en suiker zijn alleen nog op rantsoen verkrijgbaar en vanwege de hoge brandstofprijzen wordt de stroom in het hele land iedere dag ruim zeven uur uitgeschakeld.

Demonstraties in Sri Lanka tegen economische crisis: 'Overheid maakt het ons moeilijk'

Het land in de Indische Oceaan worstelt al langere tijd met economische malaise, de ergste financiële crisis sinds de onafhankelijkheid in 1948. Een van de belangrijkste oorzaken is het teruggelopen toerisme, de voornaamste inkomstenbron op het eiland. Dat komt nu langzaam weer op gang maar lag lang stil door covid-19. Op Sri Lanka stortte het toerisme zelfs al een jaar vóór corona in, na zware aanslagen op paaszondag waarbij ook vakantiegangers omkwamen. "Toen dat net weer een beetje op gang kwam, kwam de pandemie eroverheen", zegt correspondent Aletta André.

Biologische landbouw.

De instorting van het toerisme is niet de enige oorzaak van de crisis. "Belangrijk is ook dat Sri Lanka indertijd geld heeft geleend bij China, en die schuldenlast is heel groot. Het land heeft geen reserves en vanuit Peking komt er weinig medeleven."

Daar komt nog bij dat de regering vorig jaar besloot de landbouwsector in één klap te laten overschakelen op biologische landbouw. "Zonder dat boeren daar scholing of hulp bij kregen. Dus dat veroorzaakte de nodige problemen. Verder is Sri Lanka voor veel producten sterk afhankelijk van import, zoals voedsel en medicijnen. De inflatie is op het hoogste punt sinds 2015 waardoor het moeilijker wordt voor die importproducten te betalen. De wereldwijd hoge energie- en brandstofprijzen komen daar nog bij. Het IMF heeft toegezegd een hulpverzoek van het land in overweging te nemen.

Er zijn inmiddels mensen die het land ontvluchten, al zijn het er nog weinig. "Vandaag was in het nieuws dat er 16 vluchtelingen met twee bootjes in India zijn aangekomen. Ze worden opgevangen in een bestaand vluchtelingenkamp, waar ook nog Tamils uit Sri Lanka wonen die al tijdens de burgeroorlog zijn gevlucht."

India houdt er rekening mee meer Sri Lankanen hun heil in het buurland zoeken de komende weken, mogelijk enkele duizenden.

Voor reizigers naar Sri Lanka heeft de crisis nog niet veel gevolgen. "Als je een resort hebt geboekt, zal je er niet veel van meekrijgen", verwacht André. "Als je gaat rondreizen zou je er meer van kunnen merken, bijvoorbeeld als ergens de stroom uitvalt of er protesten zijn."

Volgens een woordvoerder van reisorganisatie Tui, die ook rondreizen organiseert, hebben toeristen geen hinder van de crisis. "Wij volgen natuurlijk de adviezen van het ministerie van Buitenlandse Zaken en informeren reizigers als het nodig is. Voor ons gaat veiligheid voor alles."

VR 1 APRIL 2022

Demonstranten slaags met politie Sri Lanka, waterkanonnen en traangas ingezet

De politie in Sri Lanka heeft traangas en waterkanonnen ingezet bij een protest voor de woning van de president in de hoofdstad Colombo. Aan de demonstratie deden duizenden mensen mee. De demonstranten raakten slaags met de oproerpolitie.

De betogers eisten het vertrek van president Gotabaya Rajapaksa. Hij wordt verantwoordelijk gehouden voor langdurige stroomstoringen en tekort aan essentiële zaken. Ze riepen daarbij "ga naar huis, Gota, ga naar huis!" In het land is de afgelopen tijd geregeld gedemonstreerd vanwege de problemen die de economische crisis met zich meebrengt. Bij de confrontatie viel zeker één gewonde.

De demonstranten bekogelden bussen van het leger met stenen. De bussen waren neergezet om de weg te versperren naar de ambtswoning. Een voertuig werd in brand gestoken.

Ook politiebureau belaagd.

De politie vuurde traangas af op de betogers. Militairen met aanvalswapens stonden paraat in de buurt van de demonstratie. Ook voor een politiebureau verzamelde zich een boze menigte. De politie wordt beschuldigd van het beschermen van corrupte hooggeplaatste functionarissen. Ook daar werd traangas ingezet.

Het land kampt al langere tijd met economische malaise, het is de ergste financiële crisis sinds de onafhankelijkheid in 1948. Een van de belangrijkste oorzaken is het teruggelopen toerisme, de voornaamste inkomstenbron op het eiland, als gevolg van de pandemie. Langzaam keren de toeristen nu weer terug naar Sri Lanka.

De crisis leidt tot ingrijpende maatregelen. De regering heeft vorige week honderden militairen naar door de staat beheerde tankstations gestuurd om te helpen bij de distributie van brandstof na plotselinge prijsstijgingen en tekorten. Mensen staan uren in de rij voor de benzinepompen.

MA 4 APRIL 2022

Sri Lanka in crisis, vrijwel alle ministers bieden ontslag aan

In Sri Lanka hebben vrijwel alle ministers en de gouverneur van de centrale bank hun ontslag ingediend. Dat kwam na weer een dag vol protesten tegen de economische crisis en de president en de premier. Die worden door de betogers verantwoordelijk gehouden.

President Rajapaksa van Sri Lanka.

Alleen premier Mahinda Rajapaksa wil nog aanblijven. President Gotabaya Rajapaksa, een broer van de premier, roept nu op tot een regering van nationale eenheid. "Gezien de noodsituatie is het in het belang van de burgers en toekomstige generaties nu tijd dat we samenwerken", zei hij. Daarom nodigt hij alle partijen in het parlement uit om aan de regering deel te nemen om zo een weg uit de crisis te vinden.

De oppositie in het parlement voelt daar niets voor. Ze blijft aandringen op het vertrek van zowel de president als de premier.

Schulden

Sri Lanka zit diep in de schulden. De koers van de nationale munt is daardoor gekelderde. Maar ook door de ineenstorting van het toerisme in de coronacrisis en de daaropvolgende prijsstijgingen, is er geen geld om brandstoffen, voedsel en medicijnen te importeren.

Demonstranten droegen zondag een spandoek tegen de prijsstijgingen en corruptie AFP

Dat leidde tot urenlange stroomtekorten en andere tekorten aan basisbehoeften. De president riep zaterdag de noodtoestand uit, omdat het protest tegen de crisis steeds gewelddadiger werd. Sociale media werden kort geblokkeerd. Een dag eerder voorkwam hard ingrijpen van de politie dat betogers naar de ambtswoning van de president optrokken. Ze eisten zijn aftreden.

Gisteren waren er ondanks een uitgaansverbod weer veel demonstranten op de been. Zo'n 600 mensen zijn opgepakt. In de hoofdstad Colombo verliepen demonstraties vreedzaam. Elders kwam het tot botsingen tussen studenten en de politie. Ook vandaag zijn er weer demonstraties.

Correspondent Zuid-Azië Aletta André:

De Rajapaksa's zijn al decennialang onderdeel van de politiek in Sri Lanka. Premier Mahinda Rajapaksa was sinds de jaren 70 parlementslid en van 2005 tot 2015 president. In die periode maakte hij een einde aan de burgeroorlog met de Tamil Tigers. Gotabaya was toen minister van Defensie. Beiden zouden zich tegen het einde van die oorlog schuldig hebben gemaakt aan mensenrechtenschendingen. In 2019 kreeg Sri Lanka te maken met dodelijk terreuraanslagen op kerken en hotels. Vanwege hun reputatie tijdens de burgeroorlog, werden de broers gezien als de sterke leiders die het land nodig had. De zittende premier trad af, Mahinda Rajapaksa werd interim-premier. Datzelfde jaar werd zijn broer Gotabaya Rajapaksa gekozen tot president en een jaar later kreeg Mahinda in de parlamentsverkiezingen ook een overweldigend mandaat van de kiezers. Sindsdien hebben de broers hun macht versterkt. Zo werden twee andere broers en de oudste zoon van Mahinda tot minister benoemd. In 2020 werd de grondwet, dankzij een overgrote meerderheid in het parlement, aangepast ten gunste van de president. Die kreeg verdergaande macht om ministers te ontslaan, het parlement te ontbinden en de leiding over eerder onafhankelijke commissies voor mensenrechten en corruptiebestrijding. De huidige crisis vindt zijn oorsprong in de grote buitenlandse leningen in de vorige regeringsperiode van de broers en werd versterkt door de pandemie en het instorten van toerisme. Het lukt ze niet de problemen de baas te worden. Met maatregelen als het halveren van belastingen en introductie van verplichte biologische landbouw zonder enige voorbereiding hebben ze het juist erger gemaakt. De crisis zou daarom weleens het einde van de Rajapaksa's kunnen betekenen. De broers lijken de steun van een groot deel van de bevolking kwijt te zijn.

Noodtoestand in Sri Lanka na protesten over prijsstijgingen en tekorten

De president van Sri Lanka heeft nationaal de noodtoestand afgekondigd. Dat doet hij als reactie op de protesten van de afgelopen tijd over de slechte economische situatie van het land.

Afgelopen donderdag trokken demonstranten naar de woning van president Rajapaksa. Ze eisten zijn aftreden, gooiden met stenen en staken bussen in brand. De politie gebruikte traangas om de menigte van ongeveer 3000 mensen uiteen te drijven.

Mensen staan in lange rijen voor gasflessen om mee te koken

De noodtoestand is vandaag ingegaan en houdt in dat het leger mensen kan arresteren en vasthouden zonder arrestatiebevel. Ook is er een avondklok in een groot deel van het land. "De president krijgt verregaande macht om elke wet aan te passen of tijdelijk af te schaffen", zegt correspondent Aletta André.

Prijsstijgingen en voedseltekorten

Sri Lankanen zitten in een economische crisis met enorme prijsstijgingen en voedseltekorten. Het toerisme is door de pandemie flink teruggelopen, oogsten zijn mislukt door een grote landbouwhervorming en het land zit diep in de schulden bij China. Sri Lanka heeft India, China en het Internationaal Monetair Fonds om financiële hulp gevraagd.

"Na het protest afgelopen donderdag hebben politieke partijen de president proberen te overtuigen het kabinet te ontbinden", zegt André. "Ze willen liever verder met een overgangsregering. Maar in plaats daarvan koos de president voor de noodtoestand. Op welke manier hij daar gebruik van gaat maken, moeten we nog zien."

Donderdag werd het protest al de kop ingedrukt met meer dan vijftig arrestaties. "Ook journalisten werden opgepakt en bestempeld als 'extremisten die een revolutie zouden plannen'", zegt André. "Toch is er een oproep voor een landelijk protest morgen. Dan lopen Sri Lankanen het risico om voor langere tijd vast te komen zitten. Dat zal mensen wel ontmoedigen."